

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย สาระสำคัญ 6 ประเด็น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จาก 14 หมู่บ้าน จำนวน 6,324 คน (ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 377 คน โดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

- เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5

แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{6,324}{1 + [6,324 (0.05)^2]}$$

$$= 376.20$$

$$= 377$$

เพื่อเป็นการกระจายกลุ่มตัวอย่างและครอบคลุมทุกระดับชั้น จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มในการเลือกออกเป็นรายหมู่บ้าน แล้วทำการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากรแต่ละหมู่บ้าน จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
1	บ้านหนองจันทร์	565	34
2	บ้านเมืองเก่า	472	28
3	บ้านท่าค้อเหนือ	369	22
4	บ้านท่าค้อใต้	476	28
5	บ้านหนองเขา	353	21
6	บ้านโลกไก่อเขา	497	30
7	บ้านคอนม่วง	489	29
8	บ้านนาหลวง	560	33
9	บ้านบึงเวียน	88	6
10	บ้านดงหมู	658	39
11	บ้านใหม่แสงอรุณ	432	26
12	บ้านนาหลวง	610	36

	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
13	บ้านหนองจันทร์	381	23
14	บ้านหนองจันทร์	374	22
	รวม	6,324	377

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดครอบครัว ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ในระบบอบประชาธิปไตย ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก โดยกำหนดให้ตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม เริ่มจากกำหนดเนื้อหาและตัวชี้วัดที่ศึกษา จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหาที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนการทดสอบคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

- 1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- 1.2 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างแบบสอบถาม
- 1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดให้มีคะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.3.1 นางปัทมพร อะโน วุฒิกการศึกษา น.ม. (นิติศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหาในงานศึกษาค้นคว้า

1.3.2 นายสว่าง บรรหาร วุฒิกการศึกษา ค.บ. (การวัดและประเมินผล) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสุขเกษม ตำบล โพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

1.3.3 นางณัฏยา สารวรรณ วุฒิกการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองคำ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ซึ่งปรากฏว่า ข้อ 3, 7 และ 16 ได้ค่า IOC เท่ากับ .67 ส่วนข้ออื่น ๆ ได้เท่ากับ 1 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามดำเนินการทดลองใช้ต่อไป

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดลองใช้ (Try – out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน

2.2 หาค่าเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งหมด ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ได้ค่าเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .97

2.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับครบทุกฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความสมบูรณ์ถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน 377 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาลงรหัสแล้วทำการบันทึกในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทั้ง 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดครอบครัว นำมาวิเคราะห์โดย การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความรู้ในระบบอบประชาธิปไตย ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดให้ตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งระดับความรู้เป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากช่วงคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนนในแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด 20 คะแนน} - \text{คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน}}{\text{จำนวนระดับชั้นที่แบ่ง เท่ากับ 3 ระดับ}} \\ &= 6.67 \end{aligned}$$

โดยผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 7 คะแนน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้
 14 – 20 คะแนน มีความรู้ในระบอบประชาธิปไตยระดับสูง
 7 – 13 คะแนน มีความรู้ในระบอบประชาธิปไตยระดับปานกลาง
 0 - 6 คะแนน มีความรู้ในระบอบประชาธิปไตยระดับต่ำ

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้การประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดคะแนน (สำเร็จ จันทสุวรรณ์ และสุวรรณ์ บัวทวน, 2547 : 244) ดังนี้

ระดับของการมีส่วนร่วม	คะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากนั้นนำแปลผล โดยหาค่าเฉลี่ยสำหรับค่าคะแนนของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00 แปลความหมาย มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แปลความหมาย มาก

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แปลความหมาย น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แปลความหมาย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่ม หาค่าความถี่

2. นำค่าที่ได้จากข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยดำเนินการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีเนื้อหาเดียวกัน หรือคล้ายกันและดำเนินการแจกแจงความถี่และพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. สรุปข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา